

Popes muižas kultūrvēsturiskā apbūve, parks un aleja

Foto autors Popes muižas foto arhīvs

Kopš 16. gs. Popes muiža piederējusi ietekmīgajai Kurzemes baronu fon Bēru (von Behr) dzimtai. Muižas teritorijā vēsturiski ietilpatris tagadējie pagasti Pope un Ances, kā arī daļa no Tārgales pagasta. Popes muižai piederējušas astoņas pusmuižas – Ance, Vēde, Jāņmuiža, Kārļmuiža, Lonaste, Jaunpopes, Jaunmuiža un Rinda, kā arī piekrastes ciemi Lielirbe, Pize un Lūzņi. Taču muižas saimnieciskais centrs un centrālā apbūve atradās Popes kalnā.

Popes muižas kultūrvēsturiskā apbūve ir Latvijā lielākais valsts nozīmes kultūrvēsturiskais piemineklis ar tajā ietilpstošajiem – 16 arhitektūras un 11 mākslas pieminekļiem.

Popes muižas centrālo apbūvi veido 17. gs. vidū veidotā Popes muižas Kungu māja, kurā kopš 1941. gada atrodas Popes pamatskola. Kungu mājas pirmā stāva telpās ir saglabājies unikāls koka apdares sienu panelējums un parkets, griestu rotājumi ar dzimtas heraldiku un ēkas otrajā stāvā saglabājušās vēsturiskās krāsnis un kamīns.

Atrodoties uz Popes muižas kungu mājas lieveņa, kurš 19. gs. beigās pārveidots pēc arhitekta T. Zeilera projekta neogotiskā stilā, iespējams vērst skatienu cauri alejai uz 1771. gadā celto baznīcu un redzēt dienvidu puses dārzu ieskaujošās ēkas. Pa labi – 19. gs. Zirgu stallis, tālāk muižas ārsta māja jeb doktorāts, bet pa kreisi redzama muižas pārvaldnieka māja un tālāk muižas klēts, kas datējama ar 18. gs. Senākā no apbūves ēkām ir Popes muižas medību pils, kas atrodas aiz kungu mājas, otrpus dīķimparka malā. Senā torņa tipa celtne – medību pils domājams, ka būvēta pirms 1653. gada, jo par to vēsta viens no diviem vēja rādītājiem, kas agrāk atradās uz ēkas jumta. Aiz muižas staļļa atrodas Pops muižas kūts, kas mūrēta no Popes muižā dedzinātajiem sarkanajiem ķieģeļiem, bet aiz muižas pārvaldnieka mājas atrodas muižas kalēja māja un vešerienes māja starp kurām saglabājies nelielais dīķis. Aiz muižas klēts atrodas muižas kalpu māja un stallis tās galā. Ēkai blakus agrāk atradās ratnīca no kuras pāri vairs palikušas tikai drupas.

Gar baznīcu lejup pa kalnu cauri alejai ved ceļš uz Popes muižas aptieku un vēsturisko baznīckrogu, kurā atrodas kultūras nams. Aleja, kas atzarojas no baznīcas ved uz Popes muižas baronu dzimtas kapsētu. Popes muižas aleja ir vienīgā Latvijā ar valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa statusu.

+371+371 26825367

<https://pope.lv/>

Popes pamatskola, Popes pamatskola, Pope, Popes pagasts, Ventspils novads, LV-3614, Latvija

